Udviklings og Forenklingsstyrelsen: Massiv systemudskiftning stiller øget krav om tæt kobling af it og jura i udviklingsarbejdet (1/

Udviklings og Forenklingsstyrelsen er i fuld gang med at udskifte sin systemportefølje og har i den sammenhæng identificeret et stort behov for, at it-udviklere, forretningsanalytikere og jurister kan arbejde sammen om at finde de bedste løsninger for borgere og virksomheder. Samarbejdet mellem it og jura stiller nye krav til medarbejderne, og Udviklings og Forenklingsstyrelsen har på den baggrund udviklet tre forskellige juridiske kompetenceprofiler, som der er brug for i udviklingsarbejdet.

FAKTABOKS

- **Organisation**: Udviklings og Forenklingsstyrelsen
  Målgruppe: jurister, it-udviklere og forretningsansvarlige
- **Kompetenceområder**: Digital forvaltning
- **Kontaktperson**: Kontorchef Peter Langkjær, email: pla@ufst.dk

BAGGRUND OG FORMÅL

Udviklings og Forenklingsstyrelsen står over for en gennemgribende udskiftning af styrelsens systemportefølje, herunder en række legacy-systemer på områder med komplekse regelgrundlag.

Udviklingsarbejdet forudsætter, at lovgivning og it-systemer tænkes sammen, og dermed at it-udviklere, jurister og forretningsansvarlige arbejder langt tættere sammen end hidtil. Udviklings og Forenklingsstyrelsen har derfor sat fokus på at opbygge kompetencer, der kan bygge bro mellem it og jura på tværs af organisationen samt engagere jurister til at interessere sig for at bidrage til it- og forretningsudvikling.

INDSATSEN KORT FORTALT

Udviklings og Forenklingsstyrelsen har identificeret tre forskellige juridiske kompetence-profiler, som er nødvendige i udviklingen af it-systemer. Disse er lovgivnings-, udviklings- og fortolkningsjurister.

Særligt "Udviklingsjuristen" er relevant ift. it og digitalisering, idet "udviklingsjuristen" skal forstå de forskellige logikker i hhv. lovgivningsprocessen og it-udviklingsprocessen og skal kunne omsætte konkrete krav til it-løsningen til konsekvenser for lovteksten og vice versa."Udviklingsjuristen" skal arbejde sammen med andre fagligheder og periodisk kunne indgå i et scrum team, herunder arbejde med user stories, og bære ønsker fra it-systemet over i lovgivningen. Udvilingsjuristerne skal derfor også være fortrolige med gængs it-termologi mv.

Udviklings og Forenklingsstyrelsen er i gang med at afklare, hvordan de konkret kan opbygge de nødvendige kompetencer, der kan bygge bro mellem it og jura. Indtil da har de gode erfaringer med at afholde særlige koordineringsmøder, såkaldte "lovgivnings-board-møder", som skal sikre den nødvendige koordinering mellem it-udvikling og lovgivning på området.

RESULTATER

Udviklings og Forenklingsstyrelsen har udviklet juridiske kompetenceprofiler, som bidrager til at målrette udviklingen af de rette juriske kompetencer. Det sker ikke fra den ene dag til den anden, hvorfor faste lovgivnings-board-møder skaber et forum, hvor lovskrivere, forretningsansvarlige og linjeledere i it-udviklingsprogrammet løbende får prioriteret ønsker til løsningen og afklaret behov for regelændringer, hvilket er stærkt påkrævet.

TRE LÆRINGSPUNKTER

1. Det er vanskeligt at rekruttere de nødvendige juridiske udviklings-kompetencer, så det er nødvendigt at uddanne og opbygge de relevante kompetencer selv
2. Det skal gøres attraktivt at arbejde med udvikling som jurist. Det er en kulturændring at organisere sig i projekter ifm. lovarbejdet, og det kræver rollemodeller og en tydelig udviklingsprofil i opstartsfasen
3. Det er vigtigt at tage hensyn til medarbejdernes forskellige fagligheder, tilgange og "logikker". It-udviklerne skal anerkende lovgivningsprocessen og dens præmisser, mens juristerne skal forstå projekttilgangen og de udviklingsmetoder, der knytter sig til at arbejde projektorienteret og agilt.

Udviklings og Forenklingsstyrelsen: Massiv systemudskiftning stiller øget krav om tæt kobling af it og jura i udviklingsarbejdet (2/2)

FREMGANGSMÅDE

I Udviklings og Forenklingsstyrelsens arbejde med at udvikle deres it-systemer er der løbende behov for at tage stilling til, hvorvidt systemerne skal udskiftes, eller om regelgrundlaget kan justeres. Dette har tydeliggjort behovet for, at ledere og medarbejdere i højere grad gentænker såvel forretningbehov som de juridiske rammer, og dermed at it-medarbejdere og forretningsjurister arbejder tæt sammen om at finde de rigtige løsninger.

Samarbejdet på tværs af faggrupperne har dog ikke været lige let bl.a. pga. forskellige tilgange, logikker og mangel på fælles sprog på tværs af faggrupper.

Udviklings og Forenklingsstyrelsen har på den baggrund identificeret tre forskellige juridiske kompetenceprofiler, som man har brug for indgår i Udviklings og Forenklingsstyrelsens fremtidige udviklingsarbejde, ikke mindst når al ny forretningsudvikling i Udviklings og Forenklingsstyrelsen pr. 1. juli 2018 samles i Udviklings- og Forenklings-styrelsen, som i samarbejde med fagstyrelserne skal stå for udvikling af de nye systemer.

De juridiske kompetenceprofiler er foreløbigt opdelt i tre: ”Lovgivningsjuristen”, ”Udviklingsjuristen” og ”Fortolkningsjuristen”, jf. figuren nedenfor. Udviklings og Forenklingsstyrelsen arbejder i øjeblikket på at konkretisere profilerne, herunder afklare hvordan kompetencerne for hver profil konkret udvikles.

Figur. Juridiske kompetenceprofiler

ERFARINGER OG OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

- Mange medarbejdere i lovkontorer har ofte ikke erfaring med projektarbejde eller med at indgå i en projektorganisation med andre faggrupper. En del jurister, økonomer og policy-medarbejdere i øvrigt er ofte heller ikke trænede i agile udviklingsforløb men typisk skolet i et mere traditionelt klassisk linjeburaukrati, hvilket medfører et noget andet mind-set end det, der typisk kræves i et agilt it-udviklingsmiljø
- Forskelle i faglighed, logikker og tilgange betyder derfor også, at der kan være en del sproglige barrierer, som vanskeliggør samarbejdet. For at nedbryde disse forskelle, er det vigtigt at forstå og anerkende hinandens forskellige fagligheder og præmisser for den enkeltes arbejdsområde
- Eksempelvis er lovgivningsprocessen og finanslovsprocessen ikke altid så ”hjælpsomme” set fra en it-udviklers synspunkt. Omvendt er der nogle vigtige hensyn, som ligger til grund for disse forvaltningsprocesser, hvilket it-udviklerne også må forstå og respektere som grundlag for at samarbejde om fælles løsninger til gavn for borgere og virksomheder
- Der er behov for at gøre det attraktivt for jurister at arbejde med (it-) udvikling i staten, hvis det skal lykkes at tiltrække og udvikle de dygtige jurister, der kan bidrage med den digitale transformation, som alle offentlige myndigheder står overfor
- Det vil være en fordel, hvis staten kunne samarbejde om at udvikle de nødvendige juridiske kompetencer til i særlig grad at indgå i udviklingsarbejde, herunder indgå i dialog med universiteterne om at bidrage til at løfte denne opgave.